

VOOR EN DOOR HET HAAGSE
VOORTGEZET ONDERWIJS
DE RODELOPER

Programma 2018

**Van en voor scholen voor voortgezet onderwijs
in Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg**

Versie november 2017

INHOUD

- 1 Inleiding
- 2 Programmaorganisatie
- 3 Programma 2018
 - 3.1 De Haagse Lerarenbeurs
 - 3.2 Leraar van Buiten
 - 3.3 Mastermodule voor schoolleiders
 - 3.4 De Haagse Lucifer voor docenten en schoolleiders
 - 3.5 Professionalisering van docenten
 - 3.6 Bevoegdheidstrajecten (tweedegraads, in company)
 - 3.7 Job Twinning
 - 3.8 Grootstedelijk docent/*urban education*
 - 3.9 Minor Ingenieur én Docent
- 4 Communicatie
- 5 Samenwerking
- 6 Aanvraag stimuleringsregeling regionale aanpak lerarentekort VO

1 INLEIDING

Sinds 2007 zijn de 41 scholen voor voortgezet onderwijs in Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg verenigd in De Rode Loper. De Rode Loper faciliteert en initieert projecten die bijdragen aan nieuwe instroom van docenten in het onderwijs en aan het versterken van de kwaliteit van docenten.

Elk jaar stelt De Rode Loper een jaarprogramma op en legt dit voor aan de schoolbesturen. Op basis van dit programma stelt de gemeente Den Haag uiteindelijk vast welk bedrag zij voor subsidie beschikbaar zal stellen.

In het *Programma De Rode Loper 2018* worden de activiteiten beschreven die De Rode Loper voor ogen staan. De meeste activiteiten zijn in uitvoering, andere zijn in de fase van onderzoek of ontwikkeling. De Haagse Educatieve Agenda (HEA) is bij het opstellen van het programma leidend. Hoewel de nieuwe HEA 2018-2022 nog definitief wordt vastgesteld, is het programma 2018 van De Rode Loper zoveel mogelijk afgestemd op de eerste contouren van deze agenda.

Het blijft een lang gekoesterde wens om in Den Haag te kunnen beschikken over een volwaardige lerarenopleiding. Een lerarenopleiding in eigen omgeving geeft ontegenzeggelijk een krachtige impuls aan instroom van nieuwe, jonge docenten en biedt daarnaast veel mogelijkheden om ook andere groepen van belangstellenden voor het onderwijs te interesseren en op te leiden.

2 PROGRAMMAORGANISATIE

Voor de opstelling en uitvoering van het programma van De Rode Loper is een regiegroep ingericht die eenmaal per zes weken vergadert. De regiegroep bestaat uit zes directeuren/rectoren en de programmamanager. Eén van de schoolleiders is voorzitter van de regiegroep. Vijf van de directeuren/rectoren ressorteren onder één van de drie grote schoolbesturen: Lucas Onderwijs, VO Haaglanden en de Scholengroep Spinoza. De zesde komt uit de groep van 'eenpitters'.

De regiegroep heeft een vliegwiel- en makelaarsfunctie. Ze heeft de taak voorstellen voor projecten en activiteiten te ontwikkelen. De regiegroep brengt voor de opzet en uitvoering van activiteiten verschillende partijen bijeen: schoolleiders, docenten, ambtenaren van de dienst OCW van Den Haag, ambtenaren van het ministerie van OCW en externe deskundigen.

De regiegroep wordt 16 uur per week ondersteund door een programmamanager.

In 2018 zal De Rode Loper opgaan in een nieuwe organisatiestructuur. Dit betekent niet dat de inhoudelijke kracht van De Rode Loper, gebaseerd op kwaliteit, vernieuwing en flexibiliteit, vermindert. Integendeel. De Rode Loper gaat daadkrachtig en met vertrouwen de toekomst tegemoet.

3 PROGRAMMA 2018

3.1 De Haagse Lerarenbeurs

Sinds 2012 stelt de gemeente Den Haag een subsidie beschikbaar voor de Haagse Lerarenbeurs. Het aantal lessen dat door niet-bevoegde docenten wordt gegeven, is nog steeds hoog. Landelijk en regionaal wordt al jaren werk gemaakt van het terugdringen van het aantal on(der)bevoegde docenten. In dit kader levert de Haagse Lerarenbeurs een belangrijke bijdrage.

De Haagse Lerarenbeurs richt zich op drie doelgroepen:

- leraren met een tweedegraads bevoegdheid die een eerstegraads bevoegdheid willen behalen;
- leraren met een pabo-diploma die een tweedegraads bevoegdheid willen behalen;
- onbevoegde leraren die in dienst zijn van een Haagse school voor voortgezet onderwijs.

De beurs kan eenmalig worden toegekend, alleen aan docenten die niet of niet meer in aanmerking komen voor een andere beurs of financiële tegemoetkoming. De docent kan bij een volledig dienstverband aanspraak maken op maximaal € 3.500,-. Bij een parttime dienstverband wordt de hoogte van de beurs vastgesteld naar rato van het dienstverband.

In de huidige groep van docenten daalt het aantal on(der)bevoegden. Desalniettemin blijft in de komende jaren behoefte bestaan aan de Haagse Lerarenbeurs. Als gevolg van het blijvend tekort aan docenten zal er altijd een instroom zijn van docenten uit andere sectoren die nog niet bevoegd zijn. In 2018 zal naar verwachting aan zo'n 25 à 30 docenten een beurs worden toegekend.

De Haagse Lerarenbeurs voorziet in een duidelijke behoefte. Hij draagt absoluut bij aan het verkleinen van het kwalitatieve tekort. Gelet op voortdurende uitputting van dit budget is verhoging daarvan zeer effectief (het versterkt docenten en verbindt hen aan het Haagse voortgezet onderwijs).

3.2 Leraar van Buiten

Sinds 2013 houdt De Rode Loper informatiebijeenkomsten voor belangstellenden van buiten het onderwijs onder de titel 'Leraar van Buiten'. In 2017 werd deze voorlichtingsbijeenkomst door ruim 75 personen bezocht. Beduidend meer dan in 2016.

Dit stemt hoopvol. Het is nu zaak om de belangstellenden met een juiste opleidings- en/of ervaringsachtergrond aan het voortgezet onderwijs in Den Haag e.o. te binden.

In 2018 zullen er twee voorlichtingsbijeenkomsten worden georganiseerd (één in het voorjaar en één in het najaar). In de periode tot en met 2017 vond jaarlijks één bijeenkomst plaats. Voor het eerst wordt de voorlichtingsbijeenkomst in het voorjaar van 2018 samen met PO (Klassewerk) georganiseerd. Anders dan in voorgaande jaren zal na de bijeenkomsten een helder en gestructureerd traject van verdere oriëntatie aan potentiële docenten worden aangeboden.

Dit betekent uitbreiding van bestaande activiteiten en verdubbeling van de kosten. Dit is in de begroting verwerkt.

3.3 Mastermodule voor schoolleiders

De professionalisering van schoolleiders kreeg in 2016 voor het eerst aandacht in het programma van De Rode Loper. In samenwerking met de NSO-CNA Leiderschapsacademie werd in 2016-2017 de module 'Leidinggeven aan Leren' verzorgd. Hieraan namen 18 directeuren/rectoren, conrectoren en teamleiders deel. Inmiddels is de tweede module 'Veranderen en Innoveren' met 21 (!) deelnemers in Den Haag van start gegaan. Deze wordt in de loop van 2018 afgerond.

Het gaat in totaal om acht modules die tezamen leiden tot de Master of Educational Management. De scholen dragen bij in de kosten.

3.4 De Haagse Lucifer voor docenten en schoolleiders

De Haagse Lucifer ging in 2015 van start. Den Haag heeft veel docenten met grote vakkennis, die ook goede klassenmanagers zijn. Maar leraar-zijn is meer, de leraar is drager van de cultuur in onze samenleving. Hij/zij is een rolmodel voor de leerlingen. Jongeren krijgen van hun leraren de cultuur overgedragen: onze democratie, omgangsvormen, kunst et cetera. Kortom: de brede vorming van onze jeugd.

De Haagse Lucifer biedt docenten de kans zich verder te ontplooiën als cultuurdrager. In een serie van vijf bijeenkomsten – op bijzondere locaties – worden docenten uitgenodigd kennis te nemen van en te reageren op verhalen en lezingen van vooraanstaande personen uit verschillende sectoren: bedrijfsleven, wetenschap, kunst, sport en overheid.

In 2018 participeren opnieuw zo'n vijftien tot twintig docenten in dit mooie programma.

Het succes van de Haagse Lucifer voor docenten is overgeslagen naar de schoolleiders. Ook voor hen worden inmiddels mooie '*Bildung*'-bijeenkomsten georganiseerd.

3.5 Professionalisering van docenten

Zo'n vijf jaar geleden is onder de noemer 'Tweedegraads PLUS' op kosten van OCW een professionaliseringsprogramma voor docenten gestart. Meerdere modules zijn in de afgelopen jaren aangeboden: Toetsen en Beoordelen, Praktijkgericht Onderzoek, Differentiëren in de klas, Rekenen in het voortgezet onderwijs en ICT-rijk Onderwijs. Steeds deden zo'n 20 à 25 docenten mee.

Inmiddels is er een nieuwe module 'Omgaan met gedragsproblemen' ontwikkeld en aangeboden. Maar liefst 43 docenten hebben zich inmiddels aangemeld, waardoor niet één maar twee groepen zijn gestart. Er is inmiddels een wachtlijst voor een derde groep. Ook op andere, nog definitief te bepalen, terreinen zullen professionaliseringsprogramma's worden aangeboden.

3.6 Bevoegdheidstrajecten (tweedegraads, in company)

Het terugdringen van on(der) bevoegdheid is een belangrijk speerpunt in Den Haag e.o. Om het voor docenten uit deze groep zo aantrekkelijk mogelijk te maken om een opleiding te volgen, is met de Hogeschool Utrecht afgesproken dat zij twee programma's voor tweedegraads bevoegdheid (een maatwerk-programma en een opleidingsprogramma voor groepsleerkrachten) in Den Haag verzorgen, op twee scholen: het Diamant College en de Johan de Witt scholengroep.

Na een grote voorlichtingsbijeenkomst hebben zich ruim veertig docenten voor één van de twee trajecten aangemeld. Twee maal het aantal dat was voorzien.

In de loop van 2018 vindt een uitgebreide (tussen)evaluatie plaats op basis waarvan kan worden gekeken of uitbreiding van een dergelijke aanpak zinvol is naar andere groepen van docenten, bijvoorbeeld van tweedegraads naar eerstegraads bevoegdheid.

Met de organisatie van deze trajecten zijn kosten gemoeid, met name kosten voor scholen waar de opleidingen in Den Haag plaatsvinden.

3.7 Job Twinning

Onder de titel 'Job Twinning' zijn in het voorjaar van 2017 veertien docenten voor een periode van drie maanden gekoppeld aan professionals uit andere sectoren. Doel was te komen tot kruisbestuiving door middel van professionele kennisdeling. Het is voor docenten een laagdrempelige manier om een andere sector te ontdekken en daaruit ideeën en inspiratie te halen.

Kort voor de zomer heeft een evaluatie plaatsgevonden. Bij veel deelnemers was er veel enthousiasme. Ook leverde de evaluatie een aantal aandachtspunten op. De slotsom was om met dit programma door te gaan.

Met de organisatie van Job Twinning vinden gesprekken plaats over de wijze waarop hieraan inhoud en vorm kan worden gegeven.

In 2018 wordt een vervolg gegeven aan Job Twinning. Er is dan geen gesubsidieerde ondersteuning door de organisatie Hybride Docent.

Voor voortzetting van het programma is een beperkt bedrag in de begroting opgenomen.

3.8 Grootstedelijk docent/urban education

Werken als docent in een grootstedelijke omgeving lijkt in toenemende mate om andere kennis en vaardigheden te vragen. Op een aantal VO- én PO-scholen in Den Haag e.o. wordt dit vraagstuk meer planmatig (in de vorm van zogeheten Sociale Laboratoria) verder verkend. In de komende jaren zullen opgedane ervaringen uitvoerig worden besproken en van nadere acties voorzien.

Deze Sociale Labs zijn 'losgeknipt' van De Rode Loper. De Rode Loper zal in 2018 wel vijf masterclasses laten verzorgen waarin dit thema voor de leiding van scholen verder wordt uitgediept en geduid.

De kosten voor de masterclasses zijn eveneens in de begroting van De Rode Loper opgenomen.

3.9 Minor Ingenieur én Docent

Tot 2016 werd door De Haagse Hogeschool – in samenspraak met De Rode Loper – de minor Ingenieur én Docent georganiseerd. De minor was bedoeld voor iedere techniek- en ICT-student die wel eens wil ervaren wat het is om vóór de klas te staan. Het was tegelijkertijd een opstap naar een opleiding tot bevoegd docent.

In 2018 wil De Rode Loper samen met De Haagse Hogeschool een nieuwe impuls geven aan deze minor. Voor deelnemende scholen is een kleine begeleidingsvergoeding beschikbaar.

4 COMMUNICATIE

Goede communicatie is voor De Rode Loper in de uitoefening van haar taken van zeer grote betekenis. Contact leggen met tal van doelgroepen binnen en buiten het onderwijs vormt vaak de basis voor de uitvoering van programmaonderdelen. De wijze waarop in contact wordt getreden, is eigentijds: via Twitter en Facebook.

Social media zijn daarvoor in toenemende mate van belang. Ook in 2018 moet hiervoor veel aandacht zijn. Voortdurend zal het programmamanagement van De Rode Loper met deskundigen/adviseurs overleggen over de effectiviteit van de communicatie.

De Rode Loper heeft een eigen website: www.derodeloper.nu De website biedt informatie aan een diversiteit aan doelgroepen:

- docenten
- schoolleiders
- potentiële zij-instromers
- studerenden (tweedegraads of eerstegraads)
- samenwerkingspartners

Daarnaast verschijnt drie maal per jaar een digitale nieuwsbrief met actuele informatie over De Rode Loper.

5 SAMENWERKING

De Rode Loper kent een nauwe samenwerking met andere organisaties/instellingen en is voortdurend bezig de samenwerking met anderen verder te versterken en uit te breiden.

Samenwerkingspartijen zijn onder andere: opleidingsscholen (OSH en NOD), PO (Klassewerk), Spirit4You, SWV VO Zuid-Holland West en natuurlijk de gemeente Den Haag.

6 AANVRAAG STIMULERINGSREGELING REGIONALE AANPAK LERARENTEKORT VO

Onlangs is bij VOION een aanvraag ingediend voor bekostiging van een (vernieuwend) project voor de aanpak van het lerarentekort in de regio. De kern van het project is om het docentschap in Den Haag e.o. een beter imago te geven, meer nieuwe en zijinstromende docenten te genereren en een onderliggende structuur te organiseren die de effectiviteit van werving nadrukkelijk bevordert.

De kosten voor de projectorganisatie/coördinatie en de communicatiekosten zullen hierdoor stijgen; deze zijn in de begroting verwerkt.